

Handläggare:
Katarina Höök
08 508 18 138

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2015-08-27

Giffri förskola

Svar på medborgarförslag

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på ett medborgarförslag om giffri förskola.

Per-Ove Mattsson
tillförordnad stadsdelsdirektör

Birgitta Thulén
avdelningschef

Sammanfattning

I ett medborgarförslag föreslår Linda och Fredrik Dimrå att Stockholm skärper hälso- och miljökraven på produkter som exempelvis leksaker och inredning i den kommunala förskoleverksamheten.

Förvaltningen stödjer förslagen om att stadens ska ställa hälso- och miljökrav på produkter som används inom förskoleverksamheten och vid renovering och nybyggnation. Stockholms stad har i budget 2015 både mål och aktiviteter som när de är genomförda kommer att uppfylla förslagsställarnas önskemål.

Förskoleverksamheten i Farsta har påbörjat arbetet. Inventering av verksamheterna kommer att genomföras och nyckelpersoner kommer att utbildas i inköp av miljövänliga produkter och matvaror. Miljökrav kommer att ställas vid beställningar av material och produkter vid renovering och nybyggnation.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola och fritid.

Medborgarförslaget

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 26 mars i år fick förvaltningen i uppdrag att bereda ett medborgarförslag som hade lämnats in av Linda och Fredrik Dimrå.

Linda och Fredrik Dimrå önskar att Stockholms stad tar ett samlat grepp och ställer stränga krav för att säkra att förskolorna inte har farliga kemikalier i produkter och varor som används i verksamheten. De föreslår att Stockholms stad

- skärper hälso- och miljökraven i den kommunala upphandlingen för att få en bättre miljö på förskolorna och säkerställer att inköp sker så att lägsta pris inte är styrande,
- antar ett handlingsprogram för en giftfri förskola som omfattar kartläggning och plan för utbyte av inredning och leksaker till mindre hälso- och miljöfarliga ämnen (en styrning steg för steg av flöden av nya varor rekommenderas för att övergå till miljömärkta produkter och mer ekologisk mat utan farliga kemikalier),
- ställer krav på att förskolor inom kommunen rensar ut befintliga varor med potentiellt farliga kemikalier från förskolorna,
- ger stöd till förskolorna att implementera kraven på egenkontroll rörande kemikalier i enlighet med lagstiftningen,
- säkerställer, i den mån förskolorna själva står för inköpen, att inköpsrekommendationer finns på alla förskolor där miljö- och kemikalieaspekter ingår,
- ställer krav på nybyggen och renoveringar så att inga nya problem uppstår,
- implementerar krav mot miljögifter och farliga kemikalier i de delar av styrdokument som berör förskolan och att detta följs upp årligen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I stadens budget 2015 är ett av de fyra övergripande inriktningsmålen *Ett klimatsmart Stockholm*. Stadens verksamheter ska i alla delar utgå från målet om en så liten miljöpåverkan som möjligt. En av utgångspunkterna riktas direkt till förskoleverksamheten: *Barn och unga ska leva i en miljö fri från gifter och dålig luft*.

I stadens budget är ett av verksamhetsmålen under inriktningsmålet om ett demokratiskt hållbart Stockholm att *Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning*. Detta följs upp med mätning av andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställs på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår. Vidare står det i budget att miljö- och hälsoskyddsnämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna, som en så kallad aktivitet för att nå målen, ska ta fram kriterier för att undvika barns exponering för skadliga kemikalier på stadens förskolor inom ramen för stadens kemikalieplan.

Ovanstående aktivitet har påbörjats. Till hösten kommer staden att ha en gemensamt framtagen Handlingsplan för kemikaliesmart förskola. Handlingsplanen ska ge tydliga anvisningar för hur man kan inventera förskolor och säkra att det inte finns några produkter med oönskad kemikaliepåverkan.

I Farsta stadsdelsnämnds verksamhetsplan för i år står följande: ”Samverkan med miljöförvaltningen planeras för att uppnå målet att förskolorna blir giftfria. I samband med upphandling av matleverantörer till förskoleverksamheten säkras stadens mål med ekologiska och närproducerade produkter.”

Avdelningen förskola och fritid har sedan flera år haft fokus på att förskolemiljön ska vara miljövänlig och att ekologiska produkter ska användas i så stor utsträckning som möjligt. Det finns färdiga planer för det fortsatta arbetet med att uppnå giftfria förskolor. Förskolepersonal kommer att ges fortsatt utbildning i miljövänliga inköp av inredning, produkter och mat, både genom miljöförvaltningens planerade webbutbildning och genom redan internt bokade utbildningar med en miljövetare som föreläsare. Förvaltningens lokalansvariga erbjuder stöd av miljövetare inför planering av renovering och byggnation av nya förskolor.

Förvaltningens bedömning är att Stockholms stad redan har en miljöplan med mål och aktiviteter för att nå resultat som när de är genomförda kommer att uppfylla förslagsställarnas önskemål.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Bilaga

Medborgarförslag från Linda och Fredrik Dimrå om giftfri förskola